

NOTAT

09-02-2021
EMN-2021-00282
1420537
Clemens Ørnstrup Etzerodt

Danske Regioners bidrag til besvarelse af spørgsmål 629 og 630

Sundhedsministeriet har 21. januar 2021 fremsendt spørgsmålene 629 og 630 fra Sundheds- og Ældreudvalget til ministeren med anmodning om Danske Regioners bidrag hertil. Spørgsmålene lyder:

Spørgsmål 629:

I forlængelse af forespørgselsdebatten 15/1-21 (F 16 om identifikationsnummer for personalet i psykiatrien) vil spørgeren gerne vide, hvilken praksis de 5 regioner har i forhold til at bære navneskilt i somatikken og psykiatrien på sygehusene, således om

- *man slet ikke behøver at bære skilt synligt på tøjet og blot har et skilt i lommen*
- *man bærer skilt med fulde navn og titeloolj*
- *man bærer skilt udelukkende med fornavn?*
- *Hvis svarene ikke kan opgøres på regioner, bedes svarene opgjort på sygehuse.*

Spørgsmål 630:

Kan ministeren oplyse, hvilke overvejelser der ligger bag regionernes, subsidiært sygehusenes, forskellige praksis i forhold til navneskiltene placering på de klinisk ansattes tøj samt udformning af skiltene?

Danske Regioner har til brug for nærværende bidrag indhentet oplysninger fra alle fem regioner. Nedenfor præsenteres de fem regioners oplysninger.

Danske Regioner står naturligvis til rådighed, hvis der er behov for uddybende information.

Med udgangspunkt i regionernes bidrag skal det indledningsvis bemærkes, at personalet som hovedregel på tværs af regionerne forventes at bære navneskiltet synligt med fuldt navn og titel. Det gælder særligt de funktioner, der har direkte patientkontakt. Retningslinjerne begrundes i forskellige hensyn relateret til både patienter og øvrigt personale.

Samtidig er der generelt lokal mulighed for at afvige fra denne hovedregel, hvis det begrundes i eksempelvis risiko for trusler om vold el.lign. Afvigelserne kan tage forskellige former, hvor det nogle steder indebærer, at personalet systematisk eksempelvis har navneskilte med initialer på efternavnet eller helt uden efternavn. Andre steder kan det være mere situationsbestemt.

Nedenfor præsenteres regionernes bidrag til spørgsmålene.

Region Hovedstaden

Vedr. spørgsmål 629 oplyser regionen, at følgende fremgår af regionens uniformsvejledning for personalet:

"Patienter, pårørende og øvrigt personale skal tydeligt kunne se navn og arbejdsfunktion på den ansatte.

Alle ansatte skal derfor bære et synligt ID-kort med navn og stillingsbetegnelse samt benytte en gennemsigtig kortholder eller en kortholder med regionens faggruppefarver.

Ansatte, der er under uddannelse, skal bære en identifikation, der udover faggruppe også markerer, at den ansatte er under uddannelse.

Det kan lokalt fastlægges, hvor mange oplysninger, der skal fremgå af ID-kortet, og hvor der kan dispenseres. Der kan f.eks. være afdelinger/funktioner, hvor der ud fra et sikkerhedshensyn kun anføres fornavn på ID-kortet.

ID-kortet vil altid overholde regionens fælles designprogram, som ajourføres på Region H design. Den ansatte skal sikre, at kortholder og ID-kort rengøres og desinficeres efter behov."

Vedr. spørgsmål 630 oplyser regionen:

I Region Hovedstaden er der en fællesregional vejledning for hospitaler og psykiatri vedrørende personale med kliniske funktioner om korrekt uniformering og identifikation af personalet i forhold til mødet med patienter, pårørende og borgere.

Formålet med retningslinjerne i Region Hovedstaden er at sikre:

- At ansatte, der bærer uniform, udtrykker sundhedsfaglig kompetence og -identitet overfor både patienter, pårørende og øvrigt personale.
- At forekomsten af infektioner hos patienter og personale reduceres ved, at ansatte bruger uniformen korrekt samt overholder de hygiejniske standarder med hensyn til vask og håndtering af uniformer.
- At ansatte tydeligt markerer faggruppeidentifikation ved hjælp af ID-kort og kortholder overfor såvel patienter som pårørende og øvrigt personale.
- At ansatte på Region Hovedstadens hospitaler fremstår med et ensartet uniformsudtryk.

Der er ikke specifikke anvisninger til, hvilken placering eller hvor på uniform eller beklædning skilt/ID skal bæres. Uniformsvejledningen indebærer, at der skal være et synligt navneskilt med billede, stillingsbetegnelse samt for- og efternavn.

Der er dog en række formelle lovmæssige hensyn til kortets placering. Kortet fungerer også som identifikation, idet det er et lovkrav, at sundhedspersonale skal kunne identificere sig.

I Region Hovedstadens Psykiatri er der fastlagt en vejledning til ansatte, der kan have brug for en ekstra beskyttelse fra patienter og pårørende i forhold til identifikation. I den interne vejledning/personalehåndbog for identifikation m.v. fremgår her:

"I særlige situationer kan centerledelsen give dispensation fra hovedreglen om, at fulde navn skal fremgå af navneskiltet. Dispensationen kan gives, hvis centerledelsen skønner det nødvendigt af hensyn til medarbejderens sikkerhed.

En dispensation vil kun have til formål at forhindre, at eventuelle akutte konflikter eskaleres. Dette skyldes at det i akutte opkørte situationer er den information en patient eller pårørende vil have tilgængelig".

Region Nordjylland

Vedr. spørgsmål 629 oplyser regionen:

Region Nordjylland har en fælles retningslinje for personalets anvendelse af ID-kort (navneskilte) i somatikken og psykiatrien.

ID-kortet skal bæres synligt i de jobfunktioner, der har direkte patientkontakt. I andre situationer er det en lokal vurdering, hvordan og hvornår kortet skal bæres.

Det vil sige, at f.eks. læger, rengøringspersonale og bioanalytikere skal bære ID-kortet synligt, mens uddannelseskonsulenter og IT-teknikere skal kunne fremvise kortet på forlangende og ellers bære det i de situationer, hvor afdelingen skønner det nødvendigt og gavnligt i forhold til jobfunktionen.

Følgende skal bære ID-kort:

- Medarbejdere som har direkte patientkontakt på hospitalerne (f.eks. læger, plejepersonale, sekretærer, fysio-/ergoterapeuter, psykologer, bioanalytikere, socialrådgivere, portører, rengøringspersonale)

Følgende kan bære ID-kort/adgangskort:

- Vikarer med patientkontakt
- Studerende med patientkontakt
- Undervisere
- It-teknikere/it-supportere
- Konsulenter med udadgående funktioner
- Medarbejdere som har brug for at identificere sig i forhold til aktiviteter med brugere på specialområdet

- Gæster – f.eks. eksterne leverandører og håndværkere

ID-kortet skal indeholde følgende oplysninger:

- Fornavn og efternavn
- Titel (titlen skal være præcis og sigende for patienterne, der ser kortet, f.eks.: Speciallæge, talepædagog, fysioterapeut, uddannelseskonsulent og ”overholde” den funktion, som man er ansat til at varetage).
- Billede
- Logo

Den lokale ledelse kan beslutte om efternavn, i særlige situationer, må udelades – f.eks. for at tage hensyn til medarbejdernes sikkerhed.

Det er et krav, at der er billede på ID-kort.

Vedr. spørgsmål 630 oplyser regionen:

Region Nordjylland har et fortløbende fokus på at sikre de ansattes sikkerhed og forebygge arbejdsrelateret

vold og trusler – både i og uden for arbejdstiden. Hovedudvalget (øverste udvalg i MED-systemet og arbejder med forhold, der har betydning for alle ansatte i Region Nordjylland) har drøftet udfordringer med kravet om legitimation i forhold til, at der er en oplevelse af, at vold og trusler er et stigende problem for ansatte på hospitalerne og i Psykiatrien. De ansatte oplever f.eks. at patienter truer med at opsøge dem privat.

Den gyldige praksis er, at navneskilte skal bæres synligt i de jobfunktioner, der har direkte patientkontakt. Dette gælder på alle hospitaler og i Psykiatrien. For andre jobfunktioner vil deres det lokalt, hvordan og hvornår navneskiltet skal bæres. Der er ikke forskel på udformningen af skiltene.

Den lokale ledelse kan beslutte, at efternavnet på navneskilte - i særlige situationer - kan udelades, så patienterne ikke får kendskab til de ansattes fulde navn. Dette kan blandt andet være med til at gøre det vanskeligere for patienterne at opspore de ansatte uden for arbejdstiden og bidrager dermed til at mindske risikoen for, at de ansatte udsættes for arbejdsrelateret vold og trusler uden for arbejdstiden.

Region Sjælland

Region Sjælland oplyser samlet for begge spørgsmål følgende:

Alle ansatte i Region Sjælland skal som hovedregel bære ID-kort i arbejdstiden med synligt fornavn og efternavn. Dog har det efter drøftelse blandt sygehusdirektørerne tilbage i november 2013 været muligt - efter lokal vurdering - at fjerne efternavnet fra ID-kortene i enheder, der er særligt udsatte i forhold til fysisk og psykisk vold.

Det betyder, at der på nogle somatiske afdelinger/enheder som skadestuen i Roskilde, Akutafdelingerne i Køge og Holbæk og børneafdelingen på Nykøbing F. Sygehus er ID-kort uden efternavn. På de somatiske sygehuse er der i praksis ikke særlige overvejelser om, hvordan navneskiltene placeres på de ansattes tøj – blot det er synligt. Placeres normalt i bluse- eller bukselomme.

I Psykiatrien kan man, hvis man har et særligt navn, ansøge sin afdelingsledelse om tilladelse til at få et id-kort kun med fornavn. Man skal dog stadig bære det egentlige id-kort i lommen, da det er det, der benyttes som nøgle. Der kan også være tilfælde, hvor der er fornavne, der er specielle. Det forholder Psykiatrien sig til i de konkrete tilfælde.

I forhold til placering af kortet er der i øvrigt udviklet speciel yoyo til Psykiatrien, der knækker, hvis der bliver trukket for hårdt i den, fx med henblik på kvælning. Snoren i yoyoen har en længde, der gør, at den skal placeres i bukselinningen/ved hoften.

Det er besluttet at indføre farvekoder på ID-kortene i Region Sjælland (i lig med et koncept fra Hovedstaden), så personale og patienter kan se, hvilken faggruppe, man taler med. Selve implementeringen afventer et udbud i forhold til ID-kort i Region Sjælland.

Region Midtjylland

Regionen oplyser generelt vedr. spørgsmål 629:

- Som udgangspunkt skal alle ansatte bære synligt navneskilt med navn, fornavn og titel.
- I psykiatrien er kravet minimum stilling, fornavn og forbogstav på efternavn.
- I somatikken er der afdelinger, hvor medarbejdere kun har fornavn på navneskiltet – dette gælder primært akutafdelinger, skadestuer og lign.
- På et af hospitalerne kan medarbejdere i akutte situationer, hvor de føler sig truet, tage navneskiltet af. Ellers krav om fulde navn og titel.
- Der er på de øvrige hospitaler mulighed for individuelt og konkret at få lov til bære navneskilt uden efternavn.
- Skiltene skal bæres synligt.
- Udformningen af skiltene er efter en fælles regional standard for navneskilte.

Regionen har i øvrigt udarbejdet en oversigt over hhv. psykiatrien og de somatiske sygehuses stillingtagen til de konkrete spørgsmål, der stilles i spørgsmålene 629 og 630 jf. nedenfor.

Psykiatrien:

OK i lommen?	Fulde navn og titel?	Kun fornavn?	Overvejelser om placering	Overvejelser om udformning
Alt personale bærer synligt navneskilt med angivelse af stilling, fornavn og forbogstav på efternavn			ID-kort fastgjort i snoretræk må af sikkerhedsmæssige årsager ikke placeres over taljen.	

Regionshospitalet Randers:

OK i lommen?	Fulde navn og titel?	Kun fornavn?	Overvejelser om placering	Overvejelser om udformning
Alle medarbejdere skal bære ID-kort, når de er på arbejde	Som hovedregel	Akutmodtagelsen, skadestuen, servicevagten i serviceafdelingen, individuelt i øvrigt efter aftale med ledelsen	Skal være synligt.	Fælles regional standard.

Hospitalsenheden Vest

OK i lommen?	Fulde navn og titel?	Kun fornavn?	Overvejelser om placering	Overvejelser om udformning
Personalet er forpligtet til at bære et ID-kort md titel, fulde navn og billede. Medarbejdere, der i en konkret situation føler sig truet, må tage det af.			Skal være synligt.	Fælles regional standard.

Aarhus Universitetshospital

OK i lommen?	Fulde navn og titel?	Kun fornavn?	Overvejelser om placering	Overvejelser om udformning
Alle skal bære synligt navneskilt med navn og titel. I enkelt afdeling kan der vælges kun fornavn pga. ubehagelige oplevelser med at blive opsøgt/stalket af patienter.			Bæres i en lang snor om halsen eller fæstet på bukselomme eller arbejdsdragtens brystlomme.	Synlighed om, hvem man kommunikerer med.

Hospitalsenhed Midt

OK i lommen?	Fulde navn og titel?	Kun fornavn?	Overvejelser om placering	Overvejelser om udformning
Alle ansatte bærer ID-adgangskort som navneskilt med fornavn, navn og titel. Der kan søges dispensation om, at kun vise fornavn. I denne proces skal øverste ledelsesniveau godkende. 6 medarbejdere har brugt den mulighed de sidste 3 år.			Bæres på brystkassen	Skal sikre retvisende identifikation for kollegaer og patienter.

Hospitalsenheden Horsens:

OK i lommen?	Fulde navn og titel?	Kun fornavn?	Overvejelser om placering	Overvejelser om udformning
Skal bæres synligt på tøjet	Som hovedregel	Akutfdelingen har kun fornavn på skiltet. I andre afdelinger skal den enkelte medarbejder eksplicit bede om det.	Skal være synligt.	Fælles regional standard.

Region Syddanmark:

Region Syddanmark har indhentet oplysninger vedr. de to spørgsmål fra psykiatrien samt de somatiske sygehuse jf. nedenfor.

Psykiatrien i Region Syddanmark

Ad spørgsmål 629:

Det fremgår af Psykiatriens retningslinje på området, at patienter og pårørende i Psykiatrien skal kunne identificere og skelne mellem sundhedsmedarbejdere med tydelig angivelse af disses fulde navn og titel. Derfor skal alle medarbejdere med direkte patient- og pårørendekontakt i arbejdstiden bære synligt id-kort med medarbejderens fulde navn og titel.

Ad spørgsmål 630:

I Psykiatriens retningslinje er der angivet følgende som formål: Patienter og pårørende i Psykiatrien i Region Syddanmark skal kunne identificere og skelne mellem sundhedsmedarbejderne med tydelig angivelse af disses fulde navn og titel, i overensstemmelse med oplysninger i CPR, samt notatet 'Ensrettede titler i Psykiatrien i Region Syddanmark'.

Sydvestjysk Sygehus

Ad spørgsmål 629:

Alle ansatte skal bære synligt navneskilt med titel, for- og efternavn. Der kan dog, hvis der er særlige problemstillinger i en afdeling/afsnit, fraviges fra dette ved, at medarbejderne bærer et navneskilt med titel og fornavn. Dette ændrer ikke på, at medarbejdere skal have navneskilt med titel og fulde navn på sig for at kunne legitimere sig.

Ad spørgsmål 630:

Ingen nærmere beskrivelse af overvejelser.

Sygehus Sønderjylland

Ad spørgsmål 629:

Personer med arbejdsmæssig tilknytning til Sygehus Sønderjylland skal til enhver tid bære synlig legitimation når de er i tjeneste. ID-kortet viser ansattes navn, stilling, tjenestenummer samt foto af personen. Medarbejderen kan vælge, af trygheds- og sikkerhedshensyn, kun at have fornavn på ID kortet.

Ad spørgsmål 630:

Sygehusets retningslinje (vedhæftet) angiver ikke, hvor navneskiltet skal placeres på tøjet, men at alene at det skal være synligt, når man er i tjeneste. Typisk sidder navneskilte på en bryst- eller bukselomme.

FMU har i 2017-2018 behandlet ID kort, herunder et fokus på dets design, og hvorvidt medarbejdernes fulde navn eller alene fornavn vises. I denne proces blev design ændret, så stillingsbetegnelse fremgik mere tydeligt med større skriftstørrelse, mens navnet fik mindre skriftstørrelse. Samtidig blev det besluttet, at medarbejdere af trygheds- og sikkerhedshensyn, kan vælge kun at have fornavn på ID kortet. Men man skal til enhver tid bære synlig legitimation på sygehuset, og af hensyn til patient-sikkerhed skal medarbejderen til enhver tid kunne identificeres, og at dette kan ske ved tjenestenummer.

Sygehus Lillebælt

Ad spørgsmål 629:

På Sygehus Lillebælt skal alle bære skilt på en måde, så det er synligt. Som udgangspunkt er der både for- og efternavn på skiltet, men den lokale afdelingsledelse har beslutningsretten med hensyn til udeladelse af efternavn. Der er titler på skiltene.

Ad spørgsmål 630:

Ingen nærmere beskrivelse af overvejelser.

Odense Universitetshospital

Ad spørgsmål 629:

Udgangspunktet er, at det er fulde navn og titel bæres synligt. Der kan være enkelte undtagelser, men omfanget er ikke umiddelbart opgjort.

Ad spørgsmål 630:

Ingen nærmere beskrivelse af overvejelser.